

Skole. Derfor vil jeg, naar de 2 Herrer ere enige om at lovprise Undervisningen i Statsseminarier, sige, at jeg har et noget andet Syn paa dette Forhold, og jeg er overbevist om, at der er mange her i Salen, der dele min Opfattelse.

Jeg kunde ønske at høre den højt-ærede Ministers Opfattelse af Spørgsmaalet om, hvorvidt det er Maalet for Ministeriet at faa Seminarierne flyttede fra Landet ind til Byerne, og om dette Lovforslag er et første Skub i den Retning, thi saa vil jeg være meget betænkelig ved at give det foreliggende Forslag min Tilslutning.

**Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet** (*Enevold Sørensen*): Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Berntsen) spurgte mig, om dette Forslag skulde betyde, at naar man her sagde A og flyttede et af vore Statsseminarier til en Købstad, saa vilde Ministeriet ogsaa kræve, at man sagde B, og vilde foreslaa, at de andre Seminarier ogsaa flyttedes til Købstæderne. Jeg kan her henvise til, hvad jeg for et Øjeblik siden udtalte til det ærede Medlem for Møen: Der foreligger her et Forslag om at flytte et af Statsseminarierne, og der er i Motiverne givet de Grunde, der efter min Mening tale sagligt derfor. Men ved de 3 andre Statsseminarier foreligger der ikke saadanne Grunde. Der er ingen Vanskeligheder ved Øvelsesskolen og heller ikke denne Vanskelighed, som vi have her med et stort og vidtløftigt Bygningskompleks, der tilmed er overflødigt stort paa Grund af de efterhaanden ændrede Forhold. Der foreligger heller ikke den Vanskelighed, at man oprindeligt har bygget Jonstrup som Kostskole, medens nu Halvdelen af Eleverne ikke bor der, ikke benytter Internatet. Der er forskellige gode Grunde, og deriblandt ikke mindst de økonomiske, der tale for at opgive Jonstrup, og naar dette er Tilfældet, vil der ogsaa være gode Grunde for, at man saa ved denne Lejlighed foretrækker at lægge Seminariet i en Købstad. Det vil være meget naturligt, at det ene af vore Statsseminarier ligger i en By og derved giver en Part af de vordende Lærere Adgang til under deres praktiske Uddannelse at læse med Købstadborn. Men der ligger ikke deri nogen som helst Tanke eller Ønske om at flytte alle de andre til Købstæder. Det ærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds frygtede for, at naar man flyttede et Seminarium til en Købstad, vilde dette forrykke hele det nuværende Forhold, saale-

des at man efterhaanden derved fik en Lærerstand, der blev rekruteret fra helt andre Samfundslag end nu. Men det ærede Medlem bør dog erindre, at der allerede nu kun er en Part og maaske endda kun et Mindretal af Lærerne, der udgaa fra Statsseminarierne; en meget stor Part udgaa fra Privatseminarier, der saa godt som alle ligge i Købstæderne. Var der en saadan Fare som den, det ærede Medlem omtalte, maatte den have vist sig for længe siden. I Silkeborg, Vordingborg, Ribe og andre Byer er der Privatseminarier, uden at dette dog har den Virkning, at Lærerstanden derved kommer fra andre Samfundslag end tidligere. Det ærede Medlem var ikke enig med Forstanderen for Jonstrup Seminarium i dennes Syn paa Kasereringssystemet og omtalte, hvor nødig man vilde undvære dette System ved vore Højskoler, hvor Eleverne bo sammen, spise sammen, leve sammen. Men jeg tror slet ikke, man kan sammenligne de 2 Ting: et 5 Maaneders Ophold paa en Højskole, hvor Eleverne møde med omtrent de samme Forudsætninger og den samme Udvikling, skulle have den samme Undervisning, skulle høre de samme Foredrag, overhovedet mere skulle vækkes end belæres, og saa et 3 Aars Ophold paa Seminariet, hvor der stilles ganske andre, helt forskellige Krav til Hjemmelæsning og Hjemmearbejde. Jeg tror slet ikke, at disse to Ting kunne sammenlignes, saaledes at Samlivet Dagen igennem, der har sin store Betydning paa en Højskole, derfor ogsaa skulde være godt og heldigt paa et Seminarium. Naar endelig det samme ærede Medlem gennemgik Bemærkningerne paa ny og efter disse atter fortalte os, hvilken Mængde Arbejde der var foretaget ved Jonstrup, navnlig i Aarene 1897—98, siger jeg: det er ganske rigtigt, Ministeriet har ikke skjult det, vi have sat det frem, fundet hver Post og ført den op i Bemærkningerne. Men jeg mener, og det samme gøre andre, der have overvejet disse Forhold, at det vil være ogsaa økonomisk rigtigt at stoppe op med disse stadige Byggeforetagender og resolut søge et andet Sted hen. Det ærede Medlem for Møen (Emil Petersen) omtalte, at de 10,000 Kr. ikke vare et rent Tilskud fra Roskilde Kommune, men at der skulde ydes noget derfor. Ja, det er en Selvfølge. Staten modtager ikke og vilde naturligvis ikke kunne modtage et aarligt Tilskud fra en Kommune som Betaling for at lægge en eller anden Institution i vedkommende Kommune. Det er en Handel mellem Kommunen og Staten, hvorved Staten paatager